

UNIVERZITA KARLOVA
Pedagogická fakulta
Katedra biologie a environmentálních studií

HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponentky)

Předložila studentka: Kateřina Hušková

Název: Synantropní živočichové a jejich význam

Oponentka: Dagmar Říhová, KBES PedF

1. CÍLE A HYPOTÉZY

Cílem práce bylo vytvořit přehled světových synantropních živočichů a shrnout jejich význam pro člověka. Vytčené cíle byly beze zbytku splněny.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ A FORMÁLNÍ ÚPRAVA

Práce v celkové délce 117 stran obsahuje všechny předepsané náležitosti včetně česky a anglicky psaného abstraktu výjimečné kvality, a je doplněna třemi stranami příloh. Vznikla na základě excerptace 120 česky i anglicky psaných zdrojů. Zda jsou zdroje správně citovány jsem přestala kontrolovat u 37., který jsem našla v textu...

Teze je psána čtivě a pěknou, kultivovanou češtinou bez překlepů a pravopisných chyb (výjimkou je přiznání životního rodu molům, čemuž vzhledem k jejich živosti při výskytu v domácnosti dokonale rozumím :-). Větná stavba některých úseků textu (popisy živočichů vyskytujících se mimo Evropu) prozrazuje původ z anglicky psaného zdroje. Na čitelnosti to práci neubírá, oponentku naopak rozradostnilo, že se autorka nespolehla na překladatě a zdroji se probrala sama. Co se však užití amerických měrových jednotek (palce; americké bankovky) týče, preferovala bych jejich převedení na evropské míry. Rovněž krátký a vše shrnující úvod na mne udělal hluboký dojem, stejně jako terminologické okénko na str. 8 – díky za něj! Popsání živočichové jsou dobře zvolené a popisy je pěkně charakterizují. V rámci svého geografického výskytu jsou však srovnáni v abecedním pořadí podle českého jména, což působí nesystematicky: dochází k nahodilému mísení vyšších systematických hierarchických jednotek. Preferovala bych seřazení respektující fylogenetický systém. Práci mohu vytknout jen naprosté podružnosti (druhá tabulka postrádá popisku; sametky *nekoušou*), jinak je vše zcela dle mých představ. Jedinou podstatnou výhradu mám k navrženému pracovnímu listu: není samonosný. Pro autorku je navíc ve vztahu k živočichům na prvním místě hygiena a bezpečnost (vím to i z předchozích interakcí), čímž je pracovní list prochnut. Domnívám se, že představit synantropní živočichy lze mnohem lépe se zaměřením na ně samotné než na možná rizika s nimi spojená. V listu by navíc bylo vhodné v úkolu č. 1 specifikovat „motýla“ (někteří motýli jsou antropofobní, jiní člověka doprovází

3. KOMENTÁŘ Oponentky

Práce Katky Huškové na mne udělala hluboký dojem svou komplexitou, rozsahem, propracovaností a upraveností. Text je skvěle čitelný, popisy synantropních organismů výstižné a přesné; práce je logicky členěna a vystavěna. Veliký dojem na mne udělalo zbytku textu předsazené terminologické okénko, díky kterému jsem nebyla ztracena v pojmech klíčových pro pochopení práce (synantropní oproti synurbánní). Jediné, co mi v textu chybělo, bylo u v Evropě nepůvodních organismů místo jejich původního výskytu; a vysvětlení způsobu, jakým byly organismy do přehledu vybrány. Vedle uvedené koutule jsem velmi postrádala koutuli *Clogmia albipunctata*, která se v Česku začala před několika lety masově šířit (viz Živa 1/2014); místo kobylky zelené se v mém pražském domově i v domovech mých přátel mnohem častěji vyskytují kobylky rodu *Meconema* a *Phaneroptera*; o „nesmrtelném“ zavíječi *Plodia interpunctella* ani nemluvě...

Coby zoologovi je mi navíc vlastní zoocentrické pojetí prací a pokaždé mne poněkud vyvede z míry, je-li text, který čtu, antropocentrický – což platí i pro Katčinu závěrečnou práci. Vzhledem k tomu, že se však jedná o organismy synantropní, je antropocentrický pohled na místě. Přesto je mi líto, že je práce spíše zaměřena na způsoby hubení návštěvníků lidských domácností, když někteří z nich jsou docela neškodní. Práci přes všechny zoocentrické námitky shledávám nesmírně kvalitní a dobře sepsanou, doporučuji ji k obhajobě a prosím o zodpovězení následujících dotazů:

4. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ

Podle jakého „klíče“ byly vybírány organismy v práci zmíněné?

Na str. 12 je zmíněn termín „hnědí pavouci“, který mi dosud nebyl znám. Smím požádat o jeho uvedení do kontextu?

Jaké choroby u nás může přenášet bodalka stájová? (dotaz ke konstatování na str. 29) Na str. 68 je *Stomoxys* zmíněna opět, ve spojitosti se sněťí slezinnou. Myslela jsem však, že tato choroba byla eradikována... Jak tomu tedy je?

Na str. 41 je zmíněno, že zrnokaz fazolový se živí na semenech, resp. „*na houbách pěstovaných na skladovaných zrnech*“. Co to znamená?

5. NAVRHOVANÉ ZÁVĚREČNÉ HODNOCENÍ

Práci plně doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 6. května 2019

Dagmar Říhová